

Broj: 02-03-15701

Podgorica, 08.11.2021. godine

DIREKORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM

Povodom *Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predloženim zakonom planirana je izmjena akcizne politike, na način da se povećavaju akcize na duvan i duvanske proizvode, gaziranu vodu, alkohol i alkoholna pića. Dodatno, predloženim propisom uvode se nove vrste akciznog proizvoda, to jest akcize na proizvode od šećera, kakao i sladoled, kao i proizvode od plastike za jednokratnu upotrebu. Planirano je i proširenje obuhvata bezalkoholnih pića na koja se plaća akciza. Navedenim se, koristeći fiskalnu politiku kao instrument, zajedno sa drugim javno-zdravstvenim intervencijama i politikama, želi unaprijediti zdravlje populacije i smanjiti potrošnja za zdravstvenu zaštitu. Istovremeno, postiže se brža harmonizacija sa EU standardima i povećanje prihoda budžeta, pri čemu će se dio sredstava iskoristiti i za unaprjeđenje zdravstvenog sistema. Navedena rješenja predložena su u funkciji realizacije Programa poreske reforme u Crnoj Gori pod nazivom "Maršalov plan-Evropa sad".

Uvidom u dostavljeni akt i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa, utvrđeno je sledeće:

Povećanje akcize na duvan i duvanske proizvode: U cilju suzbijanja negativnih efekata koje upotreba duvanskih proizvoda ima na zdravlje građana, daljem uslaglašavanja visine akcize na cigarete sa zahtjevima Direktive 2011/64/EU kojim je definisano da minimalna visina akcize na sve cigarete ne smije biti manje od 90€ na 1000 komada, ali i povećanja prihoda budžeta, od 1. januara 2022. godine planirano je povećanje specifične akcize na 47€/1000 komada, dok će proporcionalna akciza ostati na planiranom nivou za 2021. godinu od 29% maloprodajne cijene. Ako uzmemu u obzir da će prosječna ponderisana cijena iznositi 2,6€, ukupno akcizno opterećenje iznosiće 84,7€/1000 kom. Kako predložena izmjena za sobom povlači rizik od povećanja prometa duvanskih proizvoda na neformalnom tržištu, biće preduzete dodatne mјere inspekcijskog nadzora.

Planiranim povećanjem akcize, uvođenjem novog akciznog kalendarja kao i promjenom načina obračuna minimalne akcize doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko **10 mil.** **€ u 2022. godini.** Ova sredstva biće iskorišćena za unaprjeđenje zdravstvenog sistema.

Redefinisanje visine akcize na ostale duvanske proizvode: Osim akciza na cigarete, predloženim zakonskim rješenjem biće redefinisana visina akcize na bezdimne duvanske proizvode koja bi se plaćala po kilogramu duvanske smjese u iznosu od 150,00 eura, za period od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. godine, u periodu od 1. januara 2023. do 31.

decembra 2023. godine akciza za ovaj proizvod bi iznosila 170,00 po kg, dok bi od 1. januara 2024. godine akciza za ovaj proizvod iznosila 190,00 po kg. Ovim zakonom se predlaže i povećanje akcize na fino rezani duvan koja će biti povećana sa 45,00 €/kg na 55€/kg. Izmjenama važećeg zakonskog rješenja planirano je i uvođenje akcize na duvan za žvakanje i šmrkanje čija visina akcize je planirana u iznosu od 40,00€/kg, kao i povećanje visine akcize za drugi duvan za pušenje sa 25 na 35€/kg. Pored navedenog, predloženim zakonom se uvode u sistem oporezivanja i novi duvanski proizvodi za koje se predlaže visina akcize u iznosu od 35,00 € po kilogramu tih proizvoda.

Planiranim povećanjem akcize na bezdimne duvanske proizvode i ostale duvanske proizvode doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko **2,0 mil. € u 2022. godini.**

Povećanje akcize na alkohol i alkoholna pića: Redefinisanjem visine akciza, planirano je povećanje akcize na sljedeća alkoholna pića: pjenušava vina biće povećana sa postojećih 35€ po hektolitru na 45€ po hektolitru; ostala pjenušava fermentisana pića biće povećana sa 35€ po hektolitru na 45€ po hektolitru; akciza na pivo biće povećana sa postojećih 5€ na 7€ po hektolitru na 45€ po hektolitru; akciza na ostala nepjenušava fermentisana pića će sa 0€ po hektolitru biti povećana na 40€ po hektolitru. Visina akcize za međuproizvode je predložena u iznosu od 140,00 eura po hektolitru. Navedena visina akcize će se primjenjivati od 1. januara 2023. godine, dok će od 1. januara do 31. decembra 2022. godine, akciza na alkoholna pića iznositi:

- 1) 6,00 eura po zapreminskom sadržaju alkohola na hektolitar piva;
- 2) 40 eura po hektolitru pjenušavog vina;
- 3) 30 eura po hektolitru ostalih nepjenušavih fermentisanih pića;
- 4) 40 eura po hektolitru ostalih pjenušavih fermentisanih pića;
- 5) 120 eura po hektolitru međuproizvoda".

Planiranim povećanjem obuhvata i visine akciza doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko **2 mil. € u 2022. godini.**

Povećanje akcize na gaziranu i negaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zasladijanje ili aromatizaciju je planirano proširenje obuhvata bezalkoholnih pića na koja se plaća akciza i predlaže se uvođenje akcize na negaziranu vodu, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zasladijanje i aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009. Kada su u pitanju gazirana pića sa dodatkom šećera planira se povećanje visine akcize sa 25,00 eura po hektolitru na 30,00 eura po hektolitru, od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. godine, da bi od 1. januara 2023. godine visina akcize za ovaj proizvod iznosila 35,00 eura po hektolitru. Za negaziranu vodu, uključujući mineralnu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zasladijanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009 propisuje se visina akcize u iznosu od 15,00 eura po hektolitru od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. godine, da bi od 1. januara 2023. godine visina akcize za ovaj proizvod iznosila 25,00 eura po hektolitru.

Planiranim proširenjem obuhvata i povećanjem visine akciza doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat od akcize na gazirana i negazirana voda sa dodatkom šećera procjenjuje se na nivou od oko **3,5 mil. € u 2022. godini.**

Uvođenje akcize na proizvode od šećera, kakaoa i sladoleda: Kako je šećerna bolest jedna od najčešćih metaboličkih bolesti savremenog života, a Crna Gora je prema podacima iz registra za dijabetes koji se vodi u Institutu za javno zdravlje sa učestalošću ove bolesti sa 12%, u samom evropskom vrhu, kroz mehanizam oporezivanja proizvoda koji sadrže šećere planirano je smanjenje negativnog trenda, a planirana sredstva koja se ubiraju po ovom osnovu biće iskorišćena za unapređenje zdravstvenog sistema. U tom cilju, pored planiranog povećanja akcize na gazirana i negazirana pića sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zasladijanje ili aromatizaciju predlaže se i uvođenje nove akcize na slatkiše i sladoled koja će iznositi 0,5€/kg. Procijenjeni godišnji fiskalni efekat uvođenja akcize na proizvode od šećera, kakaoa i sladoleda iznosiće oko **5,0 mil. € u 2022. godini.**

Uvođenje akcize na proizvode od plastike za jednokratnu upotrebu: U cilju smanjenja negativnih uticaja koje upotreba plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu ima na životnu sredinu, predlaže se uvođenje akcize za ove proizvode od 1. januara 2022. godine, koja bi se plaćala u iznosu od 0,4 eura po kilogramu ovih proizvoda.

Shodno navedenom, Direktorat za državni budžet, nema primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama*.

S poštovanjem,

Verifikovali: dr Bojana Bošković; Bojan Paunović, v.d. generalnog direktora

Saglasni: Tamara Ivković, načelnik

Obradili: mr Ivana Radojičić, načelnik; Jasna Hodžić, načelnik; Ljubica Radović, koordinatorka

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA	
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Predloženim zakonskim rješenjem vrši se dalje usaglašavanje visine akcize na cigarete sa zahtjevima Direktive Savjeta 2011/64/EU od 21. juna 2011. o strukturi i stopama akcize koje se primjenjuju na prerađeni duhan, što ima za cilj obezbjeđenje stabilnosti tržišta duvanskim proizvodima vodeći pri tome računa o uticaju duvanskih proizvoda na zdravlje stanovništva, što je u skladu sa principima politike javnog zdravlja propisane Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije. Naime, odredbama navedene direktive je propisano da ukupna akciza (specifična i proporcionalna), za ovaj akcizni proizvod iznosi 90 eura za 1000 komada, odnosno ukupno akcizno opterećenje ne smije biti ispod 60% maloprodajne cijene cigareta. Prema važećem zakonskom rješenju, minimalna akciza na cigarete iznosi 73,25 Eura za 1000 komada cigareta, dok bi primjenom predloženog rješenja njena visina od 1. januara 2024. godine iznosila 91,6 Eura čime će se obezbijediti potpuna usklađenost u pogledu visine akcize na cigarete, sa minimumom propisanog Direktivom EU. U tom cilju obezbjeđenje budžetskih prihoda kao i očuvanja stabilnosti tržišta akciznih proizvoda predloženim zakonom se izvršilo postepeno povećanje specifične akcize na cigarete a u cilju obezbjeđenja predvidivog i efikasnog akciznog sistema, predloženim zakonom se propisuje akcizni kalendar minimalne akcize za cigarete, koji će doprinijeti stabilnosti tržišta duvanskim proizvodima i boljom naplati akcizne dažbine. Pored navedenog navedenim zakonskim rješenjem biće redefinisana visina akcize na bezdimne duvanske proizvode koja bi se plaćala po kilogramu duvanske smjese, povećanje akcize na fino rezani duvan kao i uvođenje akcize na duvan za žvakanje i nove duvanske proizvode.

Ovim zakonom se predlaže povećanje visine akcize kao i proširenje obuhvata alkoholnih pića na koja se plaća akciza dok se za gazirana pića sa dodatkom šećera planira povećanje visine akcize sa 25,00 eura po hektolitru na 30,00 eura po hektolitru, od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. godine, da bi od 1. januara 2023. godine visina akcize za ovaj proizvod iznosila 35,00 eura po hektolitru. Za negaziranu vodu, uključujući mineralnu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zasladijanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009 propisuje se visina akcize u iznosu od 15,00 eura po hektolitru od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. godine, da bi od 1. januara 2023. godine visina akcize za ovaj proizvod iznosila 25,00 eura po hektolitru. Na ovaj način se proširuje obuhvat proizvoda na koja se plaća akciza i predlaže se uvođenje akcize na negaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zasladijanje i aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009.

Pored povećanja akcize na gazirana i negazirana pića sa dodatkom šećera, a u cilju smanjenja negativnih efekata koje upotreba proizvoda od šećera ima na zdravlje stanovništva, ovim zakonom se predlaže uvođenje akcize na proizvode od šećera, kakaoa i sladoleda, kako bi se kroz mehanizme oporezivanja proizvoda koji sadrže šećer smanjio negativni trend obolijevanja od šećerne bolesti, a sredstva koja se ubiraju po ovom osnovu biće iskorишćena za unaprijeđenje zdravstvenog sistema.

U cilju smanjenja negativnih uticaja koje upotreba proizvoda od plastike za jednokratnu upotrebu ima na životnu sredinu, predlaže se uvođenje akcize za ove proizvode od 1. januara 2022. godine. Naime, prepoznajući problem u vezi sa korišćenjem proizvoda od plastike Evropska unija je

dala preporuke koje imaju za cilj pored ostalog smanjenje generisanja otpada od plastike tako da je Direktivom EU 2019/904 o smanjenju uticaja određenih plastičnih proizvoda na životnu sredinu pokazana spremnost pristupa korišćenja održivih i netoksičnih proizvoda koji se mogu ponovo upotrijebiti u odnosu na plastične proizvode za jednokratnu upotrebu.

Predloženim zakonskim rješenjem, u cilju zaštite životnog standarda građana kao i stvaranja uslova za očuvanje stabilnosti cijena naftnih derivata uslijed njihovog povećanja na svjetskom tržištu, daje mogućnost Vladi da donese odluku o umanjenju iznosa akcize do 15%.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Predloženim propisom će se izvršiti nastavak usklađivanja visine akcize na cigarete sa Direktivom 2011/64/EU u dijelu oporezivanja cigareta. Pored navedenog, uvođenjem proizvoda od šećera, kakaoa i sladoleda kao i povećanjem visine akcize na gazirana i negazirana pića sa dodatkom šećera u sistem oporezivanja akcizom izršće se smanjenje učestalosti obolijevanja od šećerne bolesti a posebno uzimajući u obzir što je Crna Gora prema podacima iz registra za dijabetes koji se vodi u Institutu za javno zdravlje po učestalosti ove bolesti u samom evropskom vrhu.

Predloženo zakonsko rješenje je u skladu sa poreskom reformom "Maršalov plan-Evropa sad".

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Ovim zakonom se pored ostalog predlaže povećanje visine akcize duvanske proizvode, gazirana pića sa dodatkom šećera i alkoholna pića čime će se obezbijediti smanjenje negativnih uticaja uticaja koje upotreba duvanskih proizvoda kao i proizvoda od šećera ima na zdravlje stanovništva.

Prema podacima SZO Crna Gora ima najveću prevalencu pušenja u regionu od 36,5%, a relevantna istraživanja na međunarodnom nivou dokazuju da je poreska politika jedan od najefektivnijih alata u procesu smanjenja prevalence posebno među mlađom populacijom i domaćinstvima sa nižim dohotkom. Povećanje akciza na cigarete utiče na smanjenje njihove potrošnje, dok istovremeno doprinosi povećanju budžetskih prihoda.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovaljnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Donošenje propisa će uticati na akcizne obveznike koji imaju obavezu obračunavanja plaćanja akcize za akcizne proizvode prilikom njihovog stavljanja u slobodan promet. Prilikom pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, shodno odredbama člana 52 stav 2 alineja 3 Zakona o državnoj upravi („Sl.list CG“, broj 78/18), nije sprovedena javna rasprava, imajući u vidu da je izvršena manja izmjena važećeg zakona, kojim se bitno drukčije ne uređuju uslovi za akcizne obveznike, već se u najvećem dijelu izmjena odnosi na promjenu visine akciza.

→
Pozitivni uticaj primjene ovog zakonskog rješenja ogleda se kroz zdravstveni aspekt, brže harmonizacije sa EU standardima, ali i povećanja prihoda budžeta.

Epidemija nezaraznih bolesti zahtjeva sveobuhvatan i prije svega koordinisan odgovor usmjeren na cijelu populaciju. Fiskalna politika kao instrument zajedno sa drugim javno-zdravstvenim intervencijama i politikama usmjerenim ka redukciji faktora rizika može odigrati značajnu i efektivnu ulogu rezultirajući unaprijeđenjem zdravlja populacije, smanjivanjem zdravstvene potrošnje i povećanjem ekonomске produktivnosti za šta postoji i mnoštvo dokaza dostupnih u literaturi.

Kada se radi o fiskalnim intervencijama, postoje snažni ekonomski i zdravstveni razlozi i naučne osnove za upotrebu fiskalnih alata u prevenciji hroničnih nezaraznih bolesti. Prije svega, fiskalne

intervencije igraju ključnu ulogu u stvaranju podsticaja za smanjenje faktora rizika za hronične nezarazne bolesti vezane za ishranu i duvan. Procjene nedavnih ekonomskih istraživanja pokazuju da cijene hrane i pića značajno utiču na kupovne i potrošačke navike pri čemu se ne smije zaboraviti da je fiskalna intervencija prvenstveno mehanizam koji utiče na ponašanje potrošača na mjestu kupovine.

Predloženom izmjenama se nijedan subjekat na tržištu ne dovodi u neravnomjeran položaj, odnosno obezbjeđuje se jedan poreski tretman za sve učesnike na tržištu.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Povećanje akcize na duvan i duvanske proizvode: U cilju suzbijanja negativnih efekata koje upotreba duvanskih proizvoda ima na zdravlje građana, daljem uslaglašavanju visine akcize na cigarete sa zahtjevima Direktive 2011/64/EU kojim je definisano da minimalna visina akcize na sve cigarete ne smije biti manje od 90€ na 1000 komada, ali i povećanja prihoda budžeta, od 1. Januara 2022. godine planirano je povećanje specifične akcize na 47€/1000 komada, dok će proporcionalna akciza ostati na planiranom nivou za 2021. godinu od 29% maloprodajne cijene. Ako uzmemu u obzir da će prosječna ponderisana cijena iznositi 2,6€, ukupno akcizno opterećenje iznosiće 84,7€/1000 kom. Kako predložena izmjena za sobom povlači rizik od povećanja prometa duvanskih proizvoda na neformalnom tržištu, biće preduzete dodatne mjere inspekcijskog nadzora.

Planiranim povećanjem akcize, uvođenjem novog akciznog kalendara kao i promjenom načina obračuna minimalne akcize doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko **10 mil.€ u 2022. godini**. Ova sredstva biće iskorišćena za unaprjeđenje zdravstvenog sistema.

Redefinisanje visine akcize na ostale duvanske proizvode: Osim akciza na cigarete, predloženim zakonskim rješenjem biće redefinisana visina akcize na bezdimne duvanske proizvode koja bi se plaćala po kilogramu duvanske smjese u iznosu od 150,00 eura, za period od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. godine, u periodu od 1. januara 2023. do 31. decembra 2023. godine akciza za ovaj proizvod bi iznosila 170,00 po kg, dok bi od 1. januara 2024. godine akciza za ovaj proizvod iznosila 190,00 po kg. Ovim zakonom se predlaže i **povećanje akcize na fino rezani duvan** koja će biti povećana sa 45,00 €/kg na 55€/kg. Izmjenama važećeg zakonskog rješenja planirano je i **uvodenje akcize na duvan za žvakanje i šmrkanje** čija visina akcize je planirana u iznosu od 40,00€/kg, kao i **povećanje visine akcize za drugi duvan za pušenje** sa 25 na 35€/kg. Pored navedenog, predloženim zakonom se uvode u sistem oporezivanja i **novi duvanski proizvodi** za koje se predlaže visina akcize u iznosu od 35,00 € po kilogramu tih proizvoda.

Planiranim povećanjem akcize na bezdimne duvanske proizvode i ostale duvanske proizvode doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko **2,0 mil.€ u 2022. godini**.

Povećanje akcize na alkohol i alkoholna pića: Redefinisanjem visine akciza, planirano je povećanje akcize na sljedeća alkoholna pića: pjenušava vina biće povećana sa postojećih 35€ po hektolitru na 45€ po hektolitru; ostala pjenušava fermentisana pića biće povećana sa 35€ po hektolitru na 45€ po hektolitru; akciza na pivo biće povećana sa postojećih 5€ na 7€ po zapreminskom sadržaju alkohola na hektolitar piva; akciza na ostala nepjenušava fermentisana pića će sa 0€ po hektolitru biti povećana na 40€ po hektolitru. Visina akcize za međuproizvode je predložena u iznosu od 140,00 eura po hektolitru. Navedena visina akcize će se primjenjivati od 1. januara 2023. godine, dok će od 1. januara do 31. decembra 2022. godine, akciza na alkoholna pića iznositi:

- 1) 6,00 eura po zapreminskom sadržaju alkohola na hektolitar piva;

- 2) 40 eura po hektolitru pjenušavog vina;
- 3) 30 eura po hektolitru ostalih nepjenušavih fermentisanih pića;
- 4) 40 eura po hektolitru ostalih pjenušavih fermentisanih pića;
- 5) 120 eura po hektolitru međuproizvoda".

Planiranim povećanjem obuhvata i visine akciza doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat procjenjuje se na nivou od oko **2 mil.€ u 2022. godini.**

Povećanje akcize na gaziranu i negaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslavljanje ili aromatizaciju je planirano proširenje obuhvata bezalkoholnih pića na koja se plaća akciza i predlaže se uvođenje akcize na negaziranu vodu, uključujući mineralnu vodu i gaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslavljanje i aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009. Kada su u pitanju gazirana pića sa dodatkom šećera planira se povećanje visine akcize sa 25,00 eura po hektolitru na 30,00 eura po hektolitru, od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. godine, da bi od 1. januara 2023. godine visina akcize za ovaj proizvod iznosila 35,00 eura po hektolitru. Za negaziranu vodu, uključujući mineralnu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslavljanje ili aromatizaciju i ostala bezalkoholna pića, osim sokova od voća ili povrća iz tarifnog broja 2009 propisuje se visina akcize u iznosu od 15,00 eura po hektolitru od 1. januara 2022. do 31. decembra 2022. godine, da bi od 1. januara 2023. godine visina akcize za ovaj proizvod iznosila 25,00 eura po hektolitru.

Planiranim proširenjem obuhvata i povećanjem visine akciza doći će do povećanja prihoda budžeta po osnovu akciza i poreza na dodatu vrijednost, a ukupni godišnji fiskalni efekat od akcize na gaziranai negazirana voda sa dodatkom šećera procjenjuje se na nivou od oko **3,5 mil.€ u 2022. godini.**

Uvođenje akcize na proizvode od šećera, kakaoa i sladoleda:

Kako je šećerna bolest jedna od najčešćih metaboličkih bolesti savremenog života, a Crna Gora je prema podacima iz registra za dijabetes koji se vodi u Institutu za javno zdravlje sa učestalošću ove bolesti sa 12%, u samom evropskom vrhu, kroz mehanizam oporezivanja proizvoda koji sadrže šećere planirano je smanjenje negativnog trenda, a planirana sredstva koja se ubiraju po ovom osnovu biće iskorišćena za unapređenje zdravstvenog sistema. U tom cilju, pored planiranog povećanja akcize na gazirana i negazirana pića sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslavljanje ili aromatizaciju predlaže se i uvođenje nove akcize na slatkiše i sladoled koja će iznositi 0,5€/kg.

Procijenjeni godišnji fiskalni efekat uvođenja akcize na proizvode od šećera, kakaoa i sladoleda iznosiće oko **5,0 mil.€ u 2022. godini.**

Uvođenje akcize na proizvode od plastike za jednokratnu upotrebu: U cilju smanjenja negativnih uticaja koje upotreba plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu ima na životnu sredinu, predlaže se uvođenje akcize za ove proizvode od 1. januara 2022. godine, koja bi se plaćala u iznosu od 0,4 eura po kilogramu ovih proizvoda.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).

Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Prilikom izrade propisa nije korišćena eksterna ekspertska podrška.

Prilikom izrade predloženog zakona, a na zahtjeve privrednih subjekata data su pojašnjenja i razlozi za povećanje visine akciza i uvođenja novih akciznih proizvoda.

Prilikom pripreme Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama, shodno odredbama člana 52 stav 2 alineja 3 Zakona o državnoj upravi („Sl.list CG“, broj 78/18), nije sprovedena javna rasprava, imajući u vidu da je izvršena manja izmjena važećeg zakona, kojim se bitno drukčije ne uređuju uslovi za akcizne obveznike, već se u najvećem dijelu izmjena odnosi na promjenu visine akciza.

Takođe, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja će održati Okrugli sto na temu izmjene pomenutog zakonskog rješenja na koji će biti pozvane sve zainteresovane strane, a sve u cilju prezentacije i detaljnog obrazloženja izmjena Zakona o akcizama.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?

- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke u vezi sprovođenja navednog zakona se mogu odnositi na početak primjene navedenog zakona, imajući u vidu da je primjena zakonskog rješenja planirana za 1. januar 2022. godine. Ispunjene ciljeva će se prvenstveno mjeriti ostvarenjem budžetskih prihoda po ovom osnovu kao i smanjenjem negativnih efekata koje konzumacija akciznih proizvoda ima na zdravlje građana. U cilju uspješnog sprovođenja redefinisane akcizne politike biće pojačan inspekcijski nadzor i angažovanje svih relevantnih nadležnih organa, kako bi se onemogućilo poslovanje u neformalnom sektoru.

Datum i mjesto:

Podgorica, 05.10.2021.god.

Starješina:

mr Milojko Spajić

Odobrio:

Branko Krvavac, državni sekretar

Saglasna:

Biljana Peranović, generalna direktorica

Obrađila:

Ružica Bajčeta, samostalni savjetnik I

